

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

Cap. 28. Circa publicam in choro Horarum Canoniarum celebrationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80586](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80586)

PROBL. LXV.

Beneficiarius non recitans, potest, & non potest sibi applicare fructus, si verè sit pauper.

417
Non potest.

Non potest. Quia Concilium Lateran. & Pius V. sua in constitutione dicit, beneficiarium non facere fructus suos, sed eos tanquam iniuste perceptos obligatum esse restituere. Et quia non decet Clericum non recitantem commoditatem ex desidia percipere. Et quia ansa datur non recitandi, si sciat ille sibi inopi posse fructuum restitutionem gerere. Sic optima nota Doctores, qui nondum suas elucubrationes prelo dedere. Et Palaus 10. 2. d. 2. pun. 7. numer. 12. hanc sententiam probabilem esse indicat, dum contrariam probabiliosam esse affirmat.

428
Nolox potest

Potest planè. Quia pauper verè ipse non debet deterioris conditionis aliis esse pauperibus: Et quia ipse non tam sibi applicat, quam Pontifex ipsi. Ita Palaus citat. Nauar. cap. 25. n. 191. Lessi. l. 2. cap. 34. numer. 173. Suar. l. 4. de hor. can. cap. 30. numer. 21. Bonac. d. 1. de hor. can. q. 5. pun. 4. n. 8. Tolet. l. 2. c. 12. n. 5.

429
Hoc probabilius longe reor.

Hanc sententiam longe probabilior reor, si duplicem ei limitationem apponas. Prima est, nisi aliud constet, aut rationabiliter praesumatur velle Pontificem. Nam esto velit Pontifex, pauperibus fructus restituere, potest non quibuslibet, sed certis applicare, & alios excludere. Crediderim autem nolle Pontificem beneficiato pauper fructus applicare, quoties ipse intendens sibi paupertatis titulo hos fructus applicare, dicere horas omittit. Nec enim fas esset, Pontificem occasionem peccandi suppeditare. Quare in Bulla Compositionis eos à compositionis beneficio excludit, qui sub spe compositionis furantur. Secunda est, nisi ex consuetudine, aut speciali statuto applicati sint hi fructus alicui pio operi certo. Quia Concilium Lateranense, & Pius V. non videntur voluisse huiusmodi consuetudinem, aut legem derogare: sed tantum applicare fabrica Beneficij, aut pauperibus eos fructus, qui non fuerint aliàs speciatim applicati.

PROBL. LXVI.

Pensionarius non recitans Officium paruum Deipara potest, & non potest à beneficiatio pensionem accipere: potest, & non potest ipse beneficiatus eam retinere.

430
Non potest pensionarius recipere, & potest beneficiatus pensionem retinere.

Non potest pensionarius accipere, & beneficiatus potest eam retinere. Quia pensionarius non recitans Deipara officium paruum est illius recipiendi incapax: nullum enim officium aliud praeter recitationem officij huius exequitur. Ergo non potest pensionem accipere. Ergo beneficiatus potest eam retinere. Hanc vltimam consequentiam proba. Quia solum obligatus est beneficiatus pensio-

nario ex fructibus sui Beneficij pensionem concedere, quoties pensionarius capax illius est. Quia ratione plures Doctores censent excommunicato pensionario non esse obligatum beneficiatum tradere pensionem: quia est illius incapax. Cum ergo ob recitationis omissionem sit etiam incapax, concluditur, pensionem illi tradi non debere. Sic hi Doctores, quos pressio nomine memorat Palaus 10. 2. d. 2. pun. 7. n. 17.

Potest licite pensionarius pensionem accipere, Quia non sibi retinendam accipit, sed tradendam fabrica Beneficij seu pauperibus: sicut non peccat beneficiatus non recitans accipiens Beneficij fructus, si illos accipiat non sibi, sed pauperibus, vel Beneficij fabrica applicandos. Porro nec beneficiatus potest pensionem retinere eo quod pensionarius non recitat: sicut nec possunt fideles fructus retinere, quia beneficiatus horas non persoluit. Ita Palaus 10. 2. d. 2. pun. 7. n. 17.

Certè Beneficiatus tenetur pensionem tradere in pensionarij sustentationem: est enim illa pars fructuum à Beneficio extracta, & pensionario applicata: sicut fideles sunt obligati tradere beneficiato fructus Beneficij in illius sustentationem, ut ipse pro illis oret, & alia officia ministret. Si autem beneficiatus ea officia non praestat, non tenetur fructus Beneficij illis, à quibus accepit, reddere: Ecclesia enim ei indicit obligationem recitandi, qua non impleta, inhabile eum constituit sibi fructus retinendi, & obligavit, ut eos tanquam iniuste perceptos fabrica Beneficij, vel pauperibus traderet.

CAPVT XXVIII.

Circà publicam in choro Horarum Canoniarum celebrationem.

PROBL. LXVII.

Episcopus tenetur, & non tenetur, diuinum officium in Ecclesia persolvere.

Tenetur sanè. Quia ex cap. Episcopus 41. Concilium Carthaginense IV. praescribit Tenetur scilicet Episcopo cap. 15. ne hospitium longe ab Ecclesia abscedat: quod videtur esse, ut obligationi assistendi choro, commodius possit satisfacere. Deinde, quia cap. Peruenit. 7. q. 1. mandatur Episcopo, in sua Ecclesia residere. Tertio, quia cap. 1. de celebr. Missar. Praelatis conceditur ex causa choro abesse: Ergo illa cessante, interesse choro tenetur. Quarto, quia cap. Episcopus de consecr. cauetur, nè die Dominica ab Ecclesia cui proximus fuerit, absit, nisi infirmitate fuerit impeditus: Ergo saltem diebus Dominicis hanc habet obligationem. Ratione proba. Quia cum Episcopus magis principaliter, quam omnes alij Ecclesiae deputatus sit, conueniens erat, strictiori obligatione teneri. Cum igitur Canonici, & Praevidati obligationem assistendi habeant: à fortiori Episcopus

Sect. II. De Præcepto I. Problemata. 57

copus pinguiore redditus accipiens eam subire debet obligationem. Sic Angel. v. *Idora*. n. 2. Sylvest. v. *Idora*. q. 10.

434 Non tenetur. Quia nemini est imponenda obligatio, nisi ex manifesto textu, vel ratione constiterit. At nullus est textus, qui hanc Episcopo obligationem expresse indicat: nec ratio efficax illam persuadens. Ergo asserenda non est. Minorem probò discurrendo per textus suprarelatos. Canon enim *Episcopus* nullum habet verbum præceptum: & concessio, quod præcipitur. Episcopum non longè ab Ecclesia hospitium habere, non inde inferitur, obligationem esse ei assistendi choro, cum id præcipi possit ob varios fines, nempe ut commodius gubernationi spirituali, ac temporali attenderet; & ut officiis divinis, si vellet assisteret: & ut subditi commodiorem ad illum habeant accessum. Textus cap. *Peuenit ad nos*, de residentia in Ecclesia propria, seu in loco Beneficii loquitur, non de assistentia in choro. Caput verò 1. de celebr. *Missar.* non de Episcopis, sed de Parochis, seu Presbyteris loquitur, de quibus est specialis ratio, cum non sint adeo gravibus distracti, ac Episcopi, ministeris. Denique cap. *Episcopus*, de consecratione, solummodo probat, debere Episcopum diebus Dominicis Ecclesiam interesse, non quidem omnibus horis Canonicis, sed ad summum Sacrificium Missæ, de quo textus loquebatur. Nec hoc sub obligatione existimo iniunctum, cum usus fuerit textus verbo *ebet*, quod planè decentiam importat, non obligationem, ut colligitur ex l. *solum*, §. 1. ff. de novi operis nunciis. & tradit Tusch. tom. 2. l. 1. ter. D. concl. 12. *num.* 3. Quod autem nulla ratio efficax sit hanc obligationem persuadens, patet. Quia licet Episcopus strictius quam alij Canonici, ac Præbendati Ecclesie sit deputatus, & ideo strictius videbatur obligandus choro interesse: at quia alia munera exercet, quæ non obeunt Præbendati, aliisque gravioribus ministeriis, docendi populum, prædicandi Evangelium, gubernandi subditos, &c. occupatus est, ab obligatione assistendi choro censetur exemptus. Ita D. Thom. 2. 2. *quest.* 91. *art.* 1. ad 3. Garcia *part.* 3. cap. 2. *num.* 181. *dub.* 1. & *num.* 480. Suar. de Relig. tom. 2. l. 4. de hor. canon. c. 10. *num.* 13. Filliuc. *mat.* 23. cap. 4. *quest.* 8. Valent. 2. 2. d. 10. *quest.* 6. *punct.* 2. Bonac. d. 1. de hor. canon. *question.* 3. *punct.* 5. *num.* 92. & alij communiter.

435 Probabilius censeo haud esse obligatum Episcopum choro quotidie interesse imò neque diebus Dominicis, & festis: sed solummodo, quando ob occurrentem casum, tum exempli exhibendi, tum scandali vitandi, tum sui præstandi muneris visum fuerit. Verum etsi hoc ita sit, expedit, ut choro Dominicis, ac festis, & præcipue solemnioribus assistat, ut aliis sit Religionis ac pietatis in documentum.

* *

PROBL. LXVIII.

Parochus ratione sui officij tenetur, & non tenetur officium divinum publice recitare.

Tenetur quidem Quia cap. fin. 92. Presbyter, & Diaconus deponi mandantur, si moniti ab Episcopo horis Canonicis in Ecclesia persolvendis non interfuerint Et c. 1. de celebr. *Missar.* presbytero rurali permittitur, ad colendos agros exire, si per se, vel per scholares persum horarum competentibus horis persolvatur signum ergo est, per se obligationem habere. Si quidem ratione paupertatis, & necessitatis colendi agros, à personali publica recitatione excusatur. Pontifex Clement. 1. de celebr. *Missar.* ubi postquam dixerat, in Ecclesiis Cathedralibus, Regularibus, & Collegiatis devotè prælegendum esse, subdit: In aliis verò Ecclesiis (quæ non possunt esse aliæ nisi Parochiales) convenienter, & devotè celebretur officium divinum nocturnum pariter & diurnum. Debet ergo per Parochum, aliosque beneficiarios celebrari. Igitur per se hanc habet obligationem. Sic Palaus ro. 2. d. 2. *pun.* 1. n. 10. si ius antiquum scriptum spectetur.

Minimè tenetur. Quia ferè omnium Ecclesiarum Parochialium consuetudo suadet, Parochum ratione sui muneris minimè obligatū esse ad publicam quotidianam divini officij recitationem. Ita Suar. l. 4. de hor. canon. c. 10. n. 1. & 11. Filliuc. *mat.* 23. n. 131. Bonac. d. 1. de hor. canon. q. 3. *pun.* 5. n. 12. & alij communiter.

Profecto si ius spectemus antiquum proculdubio Parochus sui officij ratione tenetur quotidie in choro officium divinum recitare. At si consuetudini hæreamus, plurimi sunt Parochi, & in Ecclesiis Parochialibus beneficiati, qui ab hac obligatione publicè recitandi sunt exempti. Quia in his Ecclesiis obennes redditus Beneficii horæ Canonice non dicuntur singulis diebus, sed ad summum diebus Dominicis, ac festis: & in his non omnes horæ, sed Vesperæ: in aliis verò Ecclesiis nec etiam his diebus celebrantur. Ergo hi Parochi, & earum Ecclesiarum beneficiati ad horas Canonicas publicè recitandas non arctantur. Verum quoties est consuetudo dicendi in Ecclesiis divinum officium Parochus præcipue tenetur, nisi legitima impediatur ex causa: ea autem intercurrente subditum debet substituire. Qualibet verò rationabilis causa sufficit, ut Parochus per se officium dicere excusetur, speciatim vno die vel altero, ut satis colligitur ex c. 1. de celebr. *Missar.*

PROBL. LXIX.

Præbendatus, ut absit à choro, cedit distributionibus, nec ob eius absentiam officium dimittitur, nec sine debita decencia celebratur: Hic quidem choro non assistens peccat, & non peccat lethalius.

Suppono ex sect. 1. Præbendatum graviter delinquere, si à choro ab ævltura tempore à iure.

436
Tenetur quidem.

437
Non tenetur.

438
Anterioris ratio.

439
Nonnulla suppone.

iure concessum. Quia ex distributionibus acceptis hanc choro assistendi subit obligationem. Et quidem absens à choro absque causa legitima graviter peccat cum obligatione restituendi, si distributiones assistentibus, vel legitime impeditis assignatas usurpet: recipit enim, quod suum non est, ut deciditur. *cap. vni. de cler. non resid. in 6.* & Trident. *ses. 14. cap. 12.* Item peccat lethali, si ob eius absentiam officium divinum in choro omittitur, aut cum debita solemnitate non celebratur. Quare solum est difficultas quando Præbendatus cedit distributionibus, & propter eius absentiam officium non dimittitur, nec sine decen- ti solemnitate celebratur: an tunc absens à choro sine causa lethali delinquit?

440 Non delinquit lethali. Quia nullus est *2° n delinq.* textus, unde huiusmodi obligatio colligatur: *lethali.* nam *cap. si quis Presbyter 9.* non mandatur Clericus Ecclesie deputatus deponi, nisi postquam ab Episcopo monitus fuerit, & monitioni parere noluerit: Ergo seculo Episcopali præcepto, non peccat. Et *cap. 1. & Clement. 1. de celebrat. Mis. ar.* solum obligantur alicui Ecclesie Cathedrali vel collegiatae additi, ut per se, vel substitutos divinum celebrent officium: Ergo si ex absentia alicuius Canonici officium non omittitur in Ecclesia, & ipse distributiones interessentibus, & legitime impeditis concessas non vult recipere, poterit sine lethali crimine abesse. Verum si ex his capitibus nauceretur, assistendi choro obligatio, singulis diebus essent obligati assistere: consequens videtur durum, nam inde sequeretur eos lethali delinquere, si vna die absque legitima causa abessent: sicut cum priuatum absque graui causa recitare omittunt. Sic Barbosa *de potest. Episcopi part. 3. alleg. 53. num. 182.* Carol. Marcig. *de hor. canon. cap. 5. §. 4. num. 14.* Reginal. *l. 18. num. 176.* Valent. *2. d. 6. quest. 1. punct. 10. §. 6.* Caiet. *v. Hora. §. 5. Syluest. ibi. quest. 2. Angel. nu. 21. Navar. cap. 1. de orat. num. 14.*

441 Lethali delinquit, si absque causa legitima pluribus diebus absit à choro, etiam si distributiones remittat. Quia *cap. Relatus 9. 1.* Clericus vigiliis non assistens, & officium divinum publice non recitans, ultra priuationem stipendij excommunicari, ac suspendi mandatur: quæ poenæ non nisi ob gravem culpam imponuntur. Et *cap. si quis Presbyter*, poenæ depositionis afficiendus est Clericus absens ab officiis celebratis in Ecclesia, ubi residet. Quod autem hæc poenam non incurrat, quovis modo monitus sit ab Episcopo, haud excusat eius culpæ gravitatem. Et quia Beneficia Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiarum beneficiatis conceduntur, ut divina officia in populi utilitatem ac devotionem celebrentur: At omittere ea, quæ alicui competunt ratione proprii muneris est graue peccatum: Ergo. Ex quo fit, non obligari præcisè Præbendam choro assistere ob distributiones: his autem ad assistendum incitatur. Ita Suar. *l. 4. de hor. canon. cap. 10. num. 17. & cap. 13. a num. 5.* Bonac. *d. de hor. canon. quest. 2. punct. 2. num. 1.* García *de benef. part. 3. cap. 2. num. 321. dub. 15.* Vasq. *de Benef. cap. 3. art. 2. dub. 1. num. 181.* Palaus *tom. 2. d. 3. punct. 2. numer. 3.*

442 Hanc sententiam probabiliorē esse existi-

mo. Quia Præbendati sub graui culpa obligati sunt propria in Ecclesia residere, & ad id cogi possunt à superiori sub excommunicationis poenâ, & fructuum, ac Beneficij priuatione. Trident. *ses. 6. cap. 1. & ses. 20. cap. 6. & ses. 22. c. 3. & ses. 23. cap. 1.* Sed hæc residentia est ad exercendum suum munus, & obligationi satisfaciendum, quæ nulla alia est regulariter præter publicam in choro recitationem, officisque divinis assistentiam: Ergo ad hanc tenentur. Atamen vno, vel altero die in anno abesse ultra tempus à iure permissum, culpam lethalem minime constituit. Quia sic videtur apud timoratos vñ receptum.

PROBL. LXX.

Præbendatus choro assistens quomodo cumque, sine attentione: lucratur, & non lucratur distributiones assistentibus concessas.

443 Distributiones lucratur, quomodo cumque ibi *443* *Præbendatus* assistat, etiam si non attendat, sed cum aliis colloquatur, modo postea priuatum recitet. Quia hic vere assistit, licet indebit: Ergo distributiones lucratur. Certe hic non potest dici a choro abesse: Ergo non potest ut absens distributionibus priuari. Sic alios refertens García *p. 3. n. 14. & tradit Suar. l. 4. de hor. canon. c. 14. a numer. 12.*

444 Minime lucratur, qui licet corporaliter choro assistat, diuinis officiis non attendit, sed voluntarie distrahitur confabulando, vel dormiendo, &c. Quia distributiones conceduntur ob assistentiam, ac præsentiam humanam, & honorariam cedentem in Dei cultum, & diuinorum officiorum autoritatem: At qui voluntarie distrahitur ita, ut ad officia diuina non attendat, haud dici potest ipsis moraliter, & humano modo præsens ex *l. oram Turio. ff. de verb. signif. Ita Barbo. de potest. Episcopi. alleg. 53. numer. 12.* Bonac. *d. 1. §. 1. punct. 2. §. 1. numer. 19.* Torre *de hor. canon. controu. 1. d. 7. & 9. Manu sum. 10. l. c. 145. numer. 5.* Vega *p. 1. sum. c. 128. casu 10.* Lud. Lop. *10. l. c. 246.* Pet. Ledes. *sum. p. 2. r. 9. c. 4. concl. ult. diff. 1. & 2. Azor. p. 1. l. 10. c. 11. §. 5.*

445 Cum his opinor. Quia cum Præbendati hi ad assistendum in choro teneantur, licet postmodum priuatum horas recitent, aut antea recitarint: non satisfaciunt assistendi in choro obligationi: non enim assistit, qui voluntarie distractus mente solum corpore adest. Quod si de Præbendatis obligatis ad canendum sermo procedat, existimo obligatos esse canere, nec satisfacere, dum submissa voce recitant: teneri attendere ad ea, quæ alter chorus canit. Quia hæc necessaria sunt, ut officium alternatim publice persoluatur, & vnus chorus cum altero communicet. Vt asserit Suar. *l. 4. de hor. canon. cap. 1. num. 9. & 10. Lessli. l. c. 34. num. 184.* & Bonac. *d. 1. de hor. canon. quest. 3. punct. 2. §. 1.*

num. 17.
* *
*

PROBL

PROBL. LXXI.

Præbendatus, submissa voce suam partem recitans, vel non recitans, sed attendens solum ad partem, quam aliter recitat chorus: lucratur, & non lucratur dimidiam distributionum partem.

446
Locratur
quidem.

I Vcratur quidem. Quia dimidiatè officium suum exequitur, quatenus ad partem, quam alter chorus recitat attendit. Ergo accipere dimidium debet stipendium. Et quia datur distributiones non solum pro cantu, sed etiam pro assistentia. Ergo qui assistit, iam exequitur munus, cui aliqua pars stipendij correspondet. Sic Bonac. alios referens, d. 1. de hor. can. q. 1. punct. 2. §. 1. num. 1. Cenedo collect. 15. ad 6. n. 6. Navarra de restit. l. 6. c. 1. n. 223. Suar. l. 4. de hor. can. cap. 12. num. 18.

447
Non lucratur.

Non lucratur. Quia Pius V. statuit, non lucrari fructus, & distributiones qui cum aliis choro assistens, non recitat. Et quidem distributiones non conceduntur Præbendatis ob assistentiam infrascriptam, & inquam: sed ob assistentiam, quæ deservit publicæ recitationi. Item conceduntur publicè recitantibus, seu ob recitationem, quæ fideles ad devotionem valeat excitare. At qui submissè recitat, vel non recitat, sed solum attendit ad ea, quæ alius recitat chorus, publicè non recitat: & consequenter eius recitatio publica non est. Ergo non est digna vlla distributione. Ita meus Ferdinandus de Castro tom. 2. d. 3. punct. 4. num. 5.

448
Huius sententiam
tenis aigo.

Huius sententiam admodum probabilem esse reor. Iubet autem eius venia, amplecti secundam, quam probabiliorem esse reor, illo Suarj fundamine nitens: Dantur distributiones non solum pro cantu, sed etiam pro assistentia: Ergo qui assistit, iam exequitur munus, cui aliqua pars stipendij correspondet. Neque obstat crediderim Pij V. Constitutionem. Ei enim respondeo, non lucrari integrè, sed dimidiatè. Porro si ibi non recitat, vel extraneæ dimidiatè lucrabitur. Quia amittenti penitus recitationem publicam, vel privatam, pœna amissionis omnium fructuum imponitur.

PROBL. LXXII.

Qui suam partem canit, & percipere non potest quam alter concinit chorus: debet, & non debet supplere privatim eam partem, ut possit integras distributiones percipere.

449
Nonnulla
supponit.

S Vpono, satisfacere, posseque integras distributiones percipere, modo postea privatim suppleat, quæ non percipit ex altero choro. Quia per eum non stetit, quominus perciperet, & eum aliis in recitatione communicaret, ut docet Navarra de orat. cap. 11. num. 41. Bonac. d. 1. de hor. canon. quest. 1. punct. 2. §. 1. n. 20. Quæstio verò, an debeat privatim supplere, quæ ex altero choro non percipit?

450

Minimè debet. Quia licet ad implendum

recitandi præceptum id supplere debeat, eo quod integrè non recitavit officium: implevit tamen assistendi choro obligationem cum per eum non stetit, quominus partem alteram exaudiret. Sic Nulla tradita ratione Sà, v. Hora, num. 9.

Debet omnino, quæ non percipit, postea supplere. Quia non potest dici, partem, quam non percipit recitasse: sola enim perceptione, vel auditione suam posse efficere. Ita Bonac. & Navarra citati. Moneta de distrib. p. 2. q. 2. n. 47. Suar. lib. 4. de hor. canon. c. 30. n. 15. Palaut tom. 2. d. 3. punct. 4. num. 6.

Hoc probabilius esse reor. Quia Præbendatus non recitans Officium divinum privatim distributionibus ex Bulla Pij V. etiam si choro intersit. Privatim, inquam, integra perceptione, non dimidia eorum parte, ut Problem. proximo dixi. Alteram autem partem percipere non poterit, nisi suppleat privatim, quæ non audiuit.

PROBL. LXXIII.

Capitulum percipiens distributiones, quas Præbendatus absens percipiturus erat, si choro adesset: tenetur, & non tenetur solvere pensionem, & charitativum subsidium, quæ præbenda distributionibus imposita sunt.

N Ecessariò ad questionis elucidationem præmittendum in primis pensionem esse onus Beneficio, seu eius fructibus impositum Sedis Apostolicæ autoritate solvendi aliquam alicui portionem. Charitativum verò subsidium dici illud, quod Episcopus exigere potest à Clericis Beneficia possidentibus ex fructibus Beneficij. Deinde præmitto, pensionem, & charitativum subsidium regulariter non censeri impositam, nec solvendam ex distributionibus quotidianis, sed ex Beneficij fructibus. Quia distributiones quotidianæ constitutæ sunt ad divini cultus augmentum, & personalis laboris in mercedem, non igitur censendæ sunt granatæ pensione, aut charitativo subsidio, nisi id clarè constet. Potest Pontifex hæc onera distributionibus annexare. Quia ipsi competit Beneficiorum reddituum, emolumentorum, aliorumque Ecclesiasticorum proventuum libera dispensatio. Ideo dixi, pensionem, & charitativum subsidium regulariter, seu inspecto iure communi, non censeri imposita super distributiones. His præmissis, quæstio, num Capitulum percipiens distributiones, quas amittit Præbendatus absens, teneatur solvere pensionem, aut charitativum subsidium super præfatas absentes distributiones impositum?

Non tenetur. Quia Capitulum omnes distributiones absentium, & præsentium recipit iure proprio interessentibus dividendas; iure, inquam, proprio non decrescendi. Sed antè hæc divisionem non est Capitulum ad pensionem, aut charitativum subsidium gravatum: quia pensio non est imposita super capitulum fructuum omnium præbendarum: (non enim est imposita super omnes præbendas, sed super unam tantum.) Facta autem divisione, nullus

Canon

60 Theologiæ Moralis. Lib. XXVIII.

Canonicis videtur obligatus ad illorum onerum solutionem; quia omnes fructus, quos quilibet recipit, illos recipit iure proprio suæ præbendæ, quæ grauata non est. Sic Tolet. lib. 1. c. 14. n. 13. Gutier. l. 1. q. 9. Canon. c. 1. n. 20. Moneta de distribut. p. 3. q. 8. n. 17. Nauar. conf. 1. de solut. pensio.

⁴⁵⁵ Tenetur quidem. Quia Capitulum succedit loco Præbendati non assistentis choro horas recitandi: sed Præbendatus non potest sibi lucrari distributiones, quibus annexa est pensio, seu charitati subsidij solutio: Ergo nec Capitulum sibi potest lucrari: Ergo tenetur accipiens distributiones, ad pensiois, vel subsidij solutionem. Ita Nauar. sibi contrarius conf. 1. de solut. num. 1. Bonac. d. 1. q. 6. punct. 3. num. 9. Barbosa p. 3. de potest. Episc. alleg. 5. num. 17. Garcia p. 1. c. 5. n. 22. 4. Gigas de pensio. q. 5. 1. Roman. conf. 188. & alij.

⁴⁵⁶ His adhuc existimo, antè diuisionem fructuum, & illorum applicationem teneri Capitulum ad pensiois solutionem, si in se velit distributiones, quas absens amittit, retinere, aut aliis interessentibus applicare illam partem fructuum, quæ beneficiato grauato, si assisteret, esset concedenda. Quia illa pars indeterminata à cumulo fructuum ex voluntate Pontificis est extracta, & ad pensioem grauata ex gratia Pontificis independentè à seruitio possessoris. Negari enim non potest, hunc modum imponendi pensioem esse possibilem. Quod autem sit conuenientior, inde probatur: quia intentio Pontificis, in concedenda pensione, est, providere certò & infallibiliter pensionario sustentationem: at si pensionarius non posset obtinere pensionem à Capitulo recipiente fructus, & distributiones tempore, quo beneficiatus non assistit, vel non recitat: haud certò, & infallibiliter, & annuatim pensionario erit prouisum. Quod si infest, beneficiatum esse personaliter obligatum ad illius solutionem. Præterquam quod est dubium, cum fructus nullos recipit: non inferitur securæ pensionarij sustentatio: si quidem beneficiatus sæpè impotens est ad soluendum; & ex alia parte cum non possit pensionarius fructus sequestrare, insoluitus remanebit.

PROBL. LXXIV.

Præbendati infirmi, & impediti, & in utilitatem Ecclesiæ occupati, lucrantur, & non lucrantur distributiones illas, quas absentes amittunt, ac si personaliter residerent.

⁴⁵⁷ Lucrantur quidem.

I Verantur profectò Quia reputantur in iure interessentes: Ergo non solum debent sic reputari ad lucrandas distributiones sibi competentes, sed etiam eas, quæ absentibus à choro competere constituerit. Certè Tridentinum sess. 21. cap. 1. & sess. 24. c. 12. non videtur aliis concedere absentium distributiones, nisi iis, quibus concedit proprias: siquidem interessentibus concedit, quas absentibus denegat, neque aliud tertium genus personarum agnoscit. Fauter usus & praxis Hispaniarum Ecclesiarum, in quibus distributiones etiam pro singulis horis sunt assi-

gnatæ, non illas quis accipit, dum singulis interest horis, sed in anni fine: & tunc absentium distributiones diuiduntur inter eos, qui & realiter præsentibus fuere, & fictione iuris præsentibus reputantur. Sic nonnulli moderni, quorum sententiam probabilem reputat Palas tom. 2. d. 3. punct. 8. num. 7. & merito quidem.

Non lucrantur. Quia in nullo textu expressum inuenitur, absentes ex causa infirmitatis, necessitatis corporalis, aut utilitatis Ecclesiæ, lucrari absentium distributiones: Ergo non sunt illis concedendæ. Antecedens probò. Quia in cap. Consuetudinem, de Cler. non resid. in 6. ubi de iis legitime absentibus fit mentio, solum permittitur, ne amittant distributiones sibi obuenturas, si residerent. Ita Palas citat. n. 8. Bonac. d. 1. de hoc. can. q. 7. punct. 1. in fine.

Probabiliorem hanc partem esse credo. Quia nullum privilegium cedens in diuini cultus diminutionem est præsumendum, nisi expressè probeatur: lucrari autem hos legitime impeditos aliorum absentium distributiones est privilegium cedens in diminutionem diuini cultus. Excipio tamen privilegium desumptum ex consuetudine, quæ si legitime sit præscripta seruanda est.

CAPVT XXIX.

Circa causas excusantes Præbendatum à choro, ut non obstante illius absentia, distributiones lucratur.

PROBL. LXXV.

Gravis infirmitas in Præbendato, qui ante illam choro non solebat interesse, cum efficit, & non efficit præsentem, ut fructus, & distributiones percipiat.

V Idisti sess. 1. grauem infirmitatem efficere, ut Præbendatus fructus, & distributiones accipiat, ac si choro interesset. Quæserim autem, num hoc verum habeat, si ille antè interesse diuino Officio non solebat? Hoc in casu eius infirmitas non efficit, ut fructus & distributiones percipiat. Quia tunc infirmitas non est causa absentiae, siquidem, infirmitate cessante adhuc abesset. Sic Couar. 3. variar. cap. 1. num. 8. Barbosa de potest. Episc. alleg. 5. 3. man. 168. Gutier. l. 1. q. 9. canon. num. 138. Valq. de Benef. c. 4. §. 3. n. 225. Azor. p. 2. l. 7. c. 7. Decanus tom. 2. conf. 69. n. 8. & 9. Moneta p. 2. de distrib. q. 1. num. 21.

Tunc infirmitas eum præsentem efficit, ut fructus, & distributiones percipiat. Quia infirmitas in illo casu causa est, ut absit à choro: si præsentem quidem ex illa impeditur adesse, etiam si voluntatem interessendi haberet. Quod autem, illa cessante, adhuc abesset, solum inferitur, infirmitatem non esse causam vnicae absentiae: at non probat veram non esse causam. Cum verò cap. vnic. de Cleric. non resid. in 6. concedatur